

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE en HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE en
TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: MAP7 – verdere aanpak

1. Situering

In 1996 trad het eerste mestactieplan (MAP) in werking. 26 jaar en zes edities later voldoet de waterkwaliteit van onze Vlaamse waterlopen en het grondwater in landbouwgebied nog steeds niet aan de Europese richtlijnen (Nitraatrichtlijn en Kaderrichtlijn Water). Een zevende en aangescherpte versie is dan ook noodzakelijk. Het huidige MAP 6 liep af eind 2022. De maatregelen uit MAP6 lopen, zoals voorzien in het mestdecreet, op dit moment gewoon door. Dit met uitzondering van de derogatie (verhoogd aandeel bemesting met dierlijke mest). De Europese Commissie stond Vlaanderen niet toe een procedure op te starten om een nieuwe derogatie te krijgen omdat de waterkwaliteit onvoldoende beter werd en de doelstellingen niet gehaald worden.

Op mijn vraag heeft de VLM in het najaar van 2022 via een nieuw overlegmodel gebouwd aan een nieuw en zevende mestactieplan. Het was daarbij de bedoeling dat de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties op basis van eigen voorstellen samen tot een breed gedragen akkoord zouden komen dat onze waterkwaliteit voldoende verbetert en tegemoet komt aan de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn.

Dit voorstel van de milieu- en landbouworganisaties werd op 7 maart 2023 aan mij voorgesteld en bestaat uit een toetsingskader, principes en maatregelen voor MAP 7.

2. Inbreukprocedure door de Europese Commissie

De Europese Commissie heeft op 15 februari 2023 de Vlaamse overheid in gebreke gesteld voor het uitblijven van verscherpte maatregelen tegen nitraatverontreiniging in Vlaanderen. De Europese Commissie stelt dat de opeenvolgende mestactieplannen voor Vlaanderen sinds 2015 niet de verwachte resultaten hebben opgeleverd zoals blijkt uit de voorbije mestrappporten. De Europese Commissie meent dat de Vlaamse autoriteiten uiterlijk tegen juni 2020 aangescherpte maatregelen hadden moeten nemen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Ook in haar schrijven van oktober 2022 heeft de Europese Commissie haar bezorgdheden over de slechte waterkwaliteit geuit en aangedrongen om veel krachtigere maatregelen te nemen en de oorzaak van de problemen en de hotspots van nitraatvervuiling aan te pakken.

De Commissie stelt dat Vlaanderen verzuimd heeft zijn verplichting na te komen verscherpte maatregelen te nemen zodra duidelijk werd dat de genomen maatregelen niet toereikend waren. De Commissie dringt aan om onmiddellijk actie te nemen.

De Vlaamse overheid had twee maanden, tot en met 17 april 2023, de tijd om op de brief te reageren.

3. Ontwerp MAP 7

Gelet op bovenstaande was het nodig om onverwijld volgende stappen te zetten om te komen tot een ontwerp zevende mestactieplan.

De voorbije weken werden de "Uitgangsprincipes MAP 7" van de milieu- en landbouworganisaties in overleg met VLM, VMM en departement Landbouw en Visserij omgezet tot een ontwerp mestactieplan dat ik op 17 april aan de Europese Commissie heb overgemaakt. Het ontwerp MAP 7 bevindt zich in bijlage. Er zijn geen termijnen bepaald waarbinnen de Europese Commissie moet reageren.

Als de Europese Commissie het ontwerp MAP7 bevredigend vindt, kan ze beslissen geen verdere procedurele stappen te nemen.

Als de Europese Commissie het antwoord niet bevredigend vindt, kan ze beslissen om met Vlaanderen in onderhandeling te gaan om het plan bij te sturen.

De Europese Commissie kan ook beslissen om op het antwoord te reageren met een "met redenen omkleed advies" waarop Vlaanderen opnieuw schriftelijk kan reageren. Dit is een tweede formele stap in de inbreukprocedure.

Pas nadat de Europese Commissie haar akkoord over het MAP7 heeft gegeven, kan er overgegaan worden tot een aanvraag voor derogatie.

Het ontwerp-MAP7 zal onderworpen worden aan een plan-MER en passende beoordeling waarin wordt getoetst aan de decretaal vastgelegde doelstellingen. Momenteel maken de MER-deskundigen de kennisgevingsnota op.

Op basis van het MER zullen desgevallend aanpassingen aan het plan worden doorgevoerd waarna een openbaar onderzoek de procedure finaliseert.

Aansluitend kunnen de nodige wetswijzigingen worden doorgevoerd.

Bijlage 1: Ontwerp MAP7

ZUHAL DEMIR

Vlaams minister van Justitie en handhaving, omgeving, energie en toerisme